

АГЕНЦИЯ ЗА ЯДРЕНО РЕГУЛИРАНЕ

бул. Шипченски проход 69, 1574 София, тел: (02) 94 06 800, факс: (02) 94 06 919

ОТЧЕТ
ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА
ПРОГРАМНИЯ БЮДЖЕТ НА
АГЕНЦИЯ
ЗА ЯДРЕНО РЕГУЛИРАНЕ
ЗА ПОЛУГОДИЕТО НА 2025 Г.

СЪДЪРЖАНИЕ

1. ОТЧЕТ НА ОСНОВНИТЕ ПАРАМЕТРИ НА БЮДЖЕТА	3
<i>а) Отчет на приходите по бюджета на АЯР</i>	3
<i>б) Отчет на разходите на АЯР по бюджетни програми в рамките на функционална област „Регулация на ядрената безопасност и радиационната защита на Република България“</i>	4
<i>в) Отчет на консолидираните разходи на АЯР по бюджетни програми в рамките на функционална област „Регулация на ядрената безопасност и радиационната защита на Република България“</i>	5
<i>г) Финансиране на консолидираните разходи</i>	6
2. ПРЕГЛЕД НА НАСТЪПИЛИТЕ ПРЕЗ ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД ПРОМЕНИ НА ПОКАЗАТЕЛИТЕ ПО БЮДЖЕТА	6
3. ПРЕГЛЕД НА НАСТЪПИЛИТЕ ПРОМЕНИ В ОРГАНИЗАЦИОННАТА СТРУКТУРА	7
4. ПРЕГЛЕД НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ФУНКЦИОНАЛНА ОБЛАСТ „РЕГУЛАЦИЯ НА ЯДРЕНАТА БЕЗОПАСНОСТ И РАДИАЦИОННАТА ЗАЩИТА НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ“, БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „РЕГУЛИРАНЕ И КОНТРОЛ НА ЯДРЕНАТА БЕЗОПАСНОСТ И РАДИАЦИОННАТА ЗАЩИТА НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ“	7
<i>а) Описание на степента на изпълнение на заложените стратегически и оперативни цели, допринасящи за нейното постигане</i>	7
<i>б) Отговорност за изпълнение на целите по функционална област „Регулация на ядрената безопасност и радиационната защита на Република България“</i>	11
<i>в) Преглед на настъпили промени на нормативната уредба през отчетния период</i>	12
<i>г) Продукти/услуги, предоставяни по програмата</i>	12
<i>д) Отчет на показателите за изпълнение на бюджетната програма</i>	14
<i>е) Описание на факторите и причините, оказали въздействие върху непостигането на планираните/заявените целеви стойности</i>	15
<i>ж) Отчет на разходите по бюджетните програми с разпределение на ведомствени и администрирани разходи</i>	16

Законът за безопасно използване на ядрената енергия (ЗБИЯЕ) урежда държавното регулиране за безопасно използване на ядрената енергия и йонизиращите лъчения, както и безопасно управление на радиоактивните отпадъци и отработеното ядрено гориво. Законът установява националната политика за приоритет на безопасността пред другите дейности и определя основните принципи и изисквания към ядрената безопасност и радиационната защита с цел осигуряване защитата на човешкия живот, здравето и условията на живот на сегашното и бъдещите поколения, околната среда и материалните ценности от вредното въздействие на йонизиращите лъчения.

Съгласно ЗБИЯЕ, председателят на Агенцията за ядрено регулиране (АЯР) е независим специализиран орган на изпълнителната власт, на когото е възложено държавното регулиране на всички съоръжения и дейности, използващи йонизиращо лъчение или предизвикващи радиационен риск. Основната мисия на АЯР е защитата на всеки човек, обществото, бъдещите поколения и околната среда от вредното въздействие на йонизиращите лъчения, като приоритетите на ведомството са определени с “Декларация за политиките”.

Дейността на АЯР е насочена основно към разработването на нормативните изисквания за ядрена безопасност, радиационна защита, аварийно планиране и готовност, физическа защита и регулаторния контрол за тяхното стриктно спазване. Това включва както процеса на издаване на лицензии и разрешения, така и контрол на място и независим анализ на представяната в процеса на лицензиране и периодично документация. АЯР осъществява международното сътрудничество на Република България в областта на безопасното използване на ядрената енергия и предоставя на обществеността и другите държавни органи обективна информация относно състоянието на безопасността.

Отчетът за изпълнението на програмния бюджет на АЯР за полугодieto на 2025 г. представя финансова информация за събираните приходи и извършените разходи по бюджета на изпълняваната бюджетна програма „Регулиране и контрол на ядрената безопасност и радиационната защита на Република България“ във функционална област „Регулация на ядрената безопасност и радиационната защита на Република България“.

1. ОТЧЕТ НА ОСНОВНИТЕ ПАРАМЕТРИ НА БЮДЖЕТА

а) Отчет на приходите по бюджета на АЯР

Със Закона за държавния бюджет на Република България за 2025 г. за Агенцията за ядрено регулиране са определени приходи в размер на 10 500 000 лв.

За периода от 01.01.2025 г. до 30.06.2025 г. по бюджета на АЯР са постъпили приходи от държавни такси в размер на 7 056 390 лв., приходи от лихви, глоби и санкции в размер на 1 824 лв. и други приходи в размер на 1 906 лв. Общият размер на отчетените по бюджета на АЯР приходи на касова основа за периода е 7 060 120 лв.

Преизпълнението на приходите за полугодieto на 2025 г. от държавни такси е в резултат на събрани такси за издадени разрешения, които не могат да бъдат предвидени, за изменение на проекта с цел повишаване на безопасността на „АЕЦ Козлодуй“ ЕАД както и такси за издадени разрешения за транзитен превоз през територията на страната на свежо ядрено гориво.

Приложение № 1 – Отчет на приходите по бюджета

ПРИХОДИ (в лева)	Закон	Уточнен план	Отчет
Общо приходи:	10 500 000	10 500 000	7 060 120
<i>Данъчни приходи</i>			
<i>Неданъчни приходи</i>	10 500 000	10 500 000	7 060 120
Приходи и доходи от собственост			
Държавни такси	10 500 000	10 500 000	7 056 390
Глоби, санкции и наказателни лихви			1 824
Приходи от концесии			
Други			1 906
<i>Помощи, дарения и други безвъзмездно получени суми</i>			

б) Отчет на разходите на АЯР по бюджетни програми в рамките на функционална област „Регулация на ядрената безопасност и радиационната защита на Република България“

Приложение № 2а – Отчет на разходите по бюджета на ПРБ по области на политики/функционални области и бюджетни програми

Класификационен код*	РАЗХОДИ (в лева)	Закон	Уточнен план	Отчет
	Общо разходи по бюджета на Агенцията за ядрено регулиране			
4600.01.00	Функционална област „Регулация на ядрената безопасност и радиационната защита на Република България“	10 240 700	10 240 700	4 082 387
4600.01.01	Бюджетна програма „Регулиране и контрол на ядрената безопасност и радиационната защита на Република България“	10 240 700	10 240 700	4 082 387

* Класификационен код съгласно Решение № 891 на Министерския съвет от 2020 г.

Със Закона за държавния бюджет на Република България за 2025 г. по функционална област „Регулация на ядрената безопасност и радиационната защита на Република България“, бюджетна програма „Регулиране и контрол на ядрената безопасност и радиационната защита на Република България“ за Агенцията за ядрено регулиране са определени разходи в размер на 10 240 700 лв. в т.ч. разходи за персонал 6 569 300 лв. и капиталови разходи 162 400 лв.

Общият размер на отчетените разходи за отчетния период възлиза на 4 082 387 лв.

Утвърдената численост на персонала в началото на годината е 114 щатни бройки. С Постановление № 26 от 09.04.2025 г. на Министерския съвет е направено изменение на Устройствения правилник на Агенцията за ядрено регулиране, като е увеличена числеността на персонала с двадесет щатни бройки. С увеличението на числеността на персонала не са отпуснати допълнителни средства за разходи за персонал за 2025 г.

Към 30.06.2025 г. числеността на персонала на АЯР е 99 щатни бройки, от които по трудови правоотношения - 13 и по служебни правоотношения – 86. В разходите за персонал за отчетния период са включени разходите за заплати и възнаграждения за персонала нает по трудови и служебни правоотношения, за други възнаграждения, и плащания за персонала, в т.ч. изплатени обезщетения, и за задължителни осигурителни вноски от работодатели.

Общият размер на разходите за издръжка на ведомството към 30.06.2025 г. възлиза на 956 527 лв., като са включени всички извършени текущи разходи (за материали и услуги, командировки в страната и чужбина, текущи ремонти, застраховки и др.) и разходи за ползвана експертна помощ, свързана с безопасността на ядрените съоръжения, радиационната защита и аварийното планиране. В отчетените средства за издръжка са включени и 275 399 лв. разходи в областта на електронното управление и използваните информационни и комуникационни технологии.

През отчетния период са платени данъци и такси /общински и държавни/ в размер на 18 941 лв.

Общият размер на отчетените капиталовите разходи към 30.06.2025 г. възлиза на 131 281 лв. В отчетените средства са включени 12 055 лв. разходи, свързани с административната дейност на агенцията и 119 226 лв. разходи в областта на електронното управление и използваните информационни и комуникационни технологии.

в) Отчет на консолидираните разходи на АЯР по бюджетни програми в рамките на функционална област „Регулация на ядрената безопасност и радиационната защита на Република България“

Приложение № 26 – Отчет на консолидираните разходи по бюджетните програми в рамките на съответните области на политики/функционални области

Код*	ОБЛАСТИ НА ПОЛИТИКИ/ФУНКЦИОНАЛНИ ОБЛАСТИ И БЮДЖЕТНИ ПРОГРАМИ	Консолидирани разходи			Ведомствени разходи			Администрирани разходи		
		Общо разходи	По бюджета на ПРБ	По други бюджет и сметки за средства от ЕС	Общо ведомствени	По бюджета на ПРБ	По други бюджет и сметки за средства от ЕС	Общо администрирани	По бюджета на ПРБ	По други бюджет и сметки за средства от ЕС
4600	Общо разходи на Агенцията за ядрено регулиране (изписва се наименованието на бюджетната организация) (в лева)	4 082 387	4 082 387	0	4 082 387	4 082 387	0	0	0	0
4600.01.00	Функционална област „Регулация на ядрената безопасност и радиационната защита на Република България“	4 082 387	4 082 387	0	4 082 387	4 082 387	0	0	0	0
4600.01.01	Бюджетна програма „Регулиране и контрол на ядрената безопасност и радиационната защита на Република България“	4 082 387	4 082 387	0	4 082 387	4 082 387		0		

г) Финансиране на консолидираните разходи

Приложение № 3 – Финансиране на консолидираните разходи

Финансиране на консолидираните разходи, обхванати в програмния бюджет (в лева)	Закон	Уточнен план	Отчет
Общо консолидирани разходи:	10 240 700	10 240 700	4 082 387
Общо финансиране:	10 240 700	10 240 700	4 082 387
Бюджет на ПРБ	10 240 700	10 240 700	4 082 387
Други бюджети и сметки за средства от ЕС, в т.ч. от:			
• Централен бюджет, в т.ч.:			
Държавни инвестиционни заеми			
• Сметки за средства от ЕС (ССЕС на НФ и на ДФЗ)			
• Други програми и инициативи, по които Република България е страна-партньор			
• Други програми и други донори по бюджета на ПРБ			
• Други бюджетни организации, включени в консолидираната фискална програма			
• Други, в т.ч. предоставени трансфери за други бюджети за сметка на планирани разходи по бюджета на ПРБ			

2. ПРЕГЛЕД НА НАСТЪПИЛИТЕ ПРЕЗ ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД ПРОМЕНИ НА ПОКАЗАТЕЛИТЕ ПО БЮДЖЕТА

Приложение № 4 – Преглед на настъпилите през отчетния период промени на показателите по бюджета

№ по ред	Наименование на акта	Нормативно основание	Мотиви	Наименование на бюджетните програми	Ефект върху бюджета (увеличение / намаление на разходите по програми)	Влияние върху показателите за изпълнение
	(ПМС/акт на министъра на финансите/акт на ПРБ)	(Чл. 109, 110, 112, 113 от ЗПФ, чл. 76, 78 и 106 от ЗДБРБ за 2021 г.)	(Дават се кратки аргументи за извършените промени)	(Бюджетни програми, които засяга актът; новосъздадени администрирани разходни параграфи - наименование и сума)	(Произтичащи от акта промени на показателите по бюджета, в лева (+/-))	(Произтичащо от акта въздействие върху целевите стойности на показателите за изпълнение, ако има такова)

През отчетния период няма настъпили промени на показателите по бюджета на Агенцията.

3. ПРЕГЛЕД НА НАСТЪПИЛИТЕ ПРОМЕНИ В ОРГАНИЗАЦИОННАТА СТРУКТУРА

Структурата на Агенция за ядрено регулиране е уредена с Устройствен правилник, в който е определена общата численост на персонала, организацията на работата и функциите на отделните звена. Администрацията на АЯР е организирана в рамките на една главна дирекция и четири дирекции, разпределени съответно в обща и специализирана администрация. На пряко подчинение на председателя са длъжностите: главен секретар, служител по сигурността на информацията и финансов контролор.

Председателят на АЯР, като независим специализиран орган на изпълнителната власт, се определя с решение на Министерски съвет и се назначава от министър-председателя. В рамките на компетентностите си, дадени му от ЗБИЯЕ, председателят на АЯР ръководи Агенцията през мандата си, подпомаган от двама заместник-председатели.

На 09.04.2025 г. Министерският съвет прие Постановление № 26 за изменение и допълнение на Устройствения правилник на Агенцията за ядрено регулиране, като е увеличена числеността на персонала с двадесет щатни бройки. С цел оптимизиране дейността на Агенцията, предстоят промени и във функциите на отделните дирекции.

4. ПРЕГЛЕД НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ФУНКЦИОНАЛНА ОБЛАСТ „РЕГУЛАЦИЯ НА ЯДРЕНАТА БЕЗОПАСНОСТ И РАДИАЦИОННАТА ЗАЩИТА НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ“, БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „РЕГУЛИРАНЕ И КОНТРОЛ НА ЯДРЕНАТА БЕЗОПАСНОСТ И РАДИАЦИОННАТА ЗАЩИТА НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ“

а) Описание на степента на изпълнение на заложените стратегически и оперативни цели, допринасящи за нейното постигане

Определените за АЯР стратегически цели са пряко свързани с основните дейности на АЯР, съгласно разпоредбите на ЗБИЯЕ. През полугодieto на 2024 година Агенцията е изпълнявала всичките си функции с цел постигане на набелязаните резултати.

Стратегическа цел 1 „Осигуряване на безопасното използване на ядрената енергия и източниците на йонизиращи лъчения“:

За изпълнение на тази цел АЯР осъществява лицензионна и инспекционна дейност, както и дейност по изготвяне на нормативни актове.

През целия период продължава изпълняване по систематичен начин на законоустановените функции по контрола върху ядрените съоръжения и обектите с източници на йонизиращи лъчения (ИЙЛ) чрез:

- извършване на прегледи и оценки на безопасността;
- издаване на разрешителни и лицензионни актове в съответствие с нормативните изисквания и целите на безопасност;
- планиране и изпълнение на инспекционната дейност;
- регистриране на несъответствия при осигуряване на безопасността и планиране на коригиращи действия;
- прилагане на принудителни мерки при необходимост.

През първото полугодие на 2025 г. от главна дирекция „Ядрена безопасност“ са изготвени 100 становища за преглед и оценка на безопасността и изпълнение на условия на

издадени лицензии и разрешения. Издадени са 41 разрешителни и лицензионни актове в т.ч.:

- 36 разрешения за извършване на промени, водещи до изменение на конструкции, системи и компоненти, важни за безопасността на ядрените съоръжения и на вътрешните правила за осъществяване на дейностите, включващи документи, приложени към лицензиите за експлоатация на ядрените съоръжения;
- 3 разрешения за превоз на ядрен материал;
- 1 разрешение за транзитен превоз на ядрен материал, радиоактивни отпадъци, отработено гориво или други радиоактивни вещества;
- 1 разрешение за внос на ядрен материал;
- 11 удостоверения за правоспособност на оперативен персонал в ядрени съоръжения;
- 1 удостоверение за правоспособност на ръководен персонал в ядрени съоръжения;
- 1 удостоверение за правоспособност на квалифициран експерт по радиационна защита.

През отчетния период са започнали и продължават дейностите, свързани с преглед и оценка на постъпилото от „АЕЦ Козлодуй-Нови мощности“ заявление за издаване на разрешение за определяне местоположението на ядрено съоръжение (избор на площадка) – блок 8.

Във връзка с постъпило заявление от „АЕЦ Козлодуй“ ЕАД в началото на 2025 г., към момента продължават дейностите, свързани с производството по издаване на заповед за утвърждаване на резултатите от проведения периодичен преглед на безопасността на хранилището за сухо съхранение на отработено ядрено гориво.

Същевременно е стартиран процес на преглед и оценка за съгласуване на методология и план за провеждане на периодичен преглед на безопасността на блок 5 на АЕЦ „Козлодуй“.

През целия отчетен период продължава да се поддържа ефективна система за аварийна готовност и реагиране в случай на ядрена или радиационна авария. Проведени са съвместни учения между аварийните екипи на АЯР и АЕЦ „Козлодуй“, а в края на м. юни служители от агенцията взеха участие в международно пълномащабно учение „ConvEx-3“ на Международната агенция за атомна енергия, проведено в Румъния по сценарий с авария в АЕЦ „Черна вода“.

За периода 01.01.2025 г. – 30.06.2025 г. от Дирекция «Радиационна защита» са издадени:

- 121 лицензии за дейности с ИЙЛ;
- 228 разрешения за дейности с ИЙЛ;
- 91 заповеди за изменение на лицензии и разрешения за дейности с ИЙЛ;
- 12 заповеди за прекратяване на лицензии за дейности с ИЙЛ;
- 15 удостоверения за регистрация за работа с ИЙЛ;
- 8 заповеди за освобождаване от регулиране на материали и радиоактивни вещества, свързани с осъществяване на дейности съгласно издадени лицензии или разрешения.

През същия период са:

- обработени и заверени 48 декларации по Регламент 1493/93;

- обработени и вписани в регистъра 79 уведомления за дейности с ИЙЛ;
- изготвени 5 становища, свързани с материали с повишено съдържание на естествени радионуклиди, издадени съгласно процедура за реагиране при разкриване на незаконен пренос/превоз на ядрен материал, радиоактивни вещества или радиоактивни източници в зоните на международните летища, пристанища и граничните контролно-пропускателни пунктове на Република България (Утвърдена със заповед рег. № 81213-162/11.02.2020 г. на главния секретар на МВР, изменена и допълнена със заповед № 81213-295/14.03.2022 г.)

През периода 01.01 – 30.06.2025 година са проведени 3 комисии за въвеждане в експлоатация на обекти с ИЙЛ. Изготвени са 17 протокола от извършени проверки в обекти с ИЙЛ и ядрени съоръжения.

Цел 2. Ефективно сътрудничество с органите, регулиращи ядрената безопасност и радиационната защита в други държави.

През м. март 2025 г. бе осъществено работно посещение в Атина на делегация на АЯР по покана на председателя на Комисията за атомна енергия на Гърция.

Продължи реализацията на стратегическото партньорство между АЯР и Комисията за ядрено регулиране на САЩ (USNRC). През м. април 2025 г. АЯР и (USNRC) съвместно организираха регионално обучение по реакторната технология AP-1000. Курсът бе воден от инструктори от Техническия обучителен център на USNRC, като в обучението участваха 30 експерти от ядрените регулатори на България, Украйна, Словакия, Словения и Швеция.

На 19 и 20 май 2015 г. на посещение в АЯР бяха експерти от Националния ядрен регулатор (NNR) на Южна Африка.

Стратегическа цел 3 „Укрепване доверието на общественото в дейността на Агенцията за ядрено регулиране“

За изпълнение на тази цел АЯР провежда политика на публичност и откритост и редовно информира обществеността по важни проблеми от областта на ядрената безопасност и радиационната защита.

Главен приоритет на АЯР е осигуряването на ядрена безопасност и радиационна защита. В изпълнение на своята дейност регулаторът следва принципите за независимост, обоснованост и открит диалог с всички заинтересовани страни. Убеждението на Агенцията е, че свободният достъп на обществеността до информация, свързана с безопасността, укрепва доверието на общественото в ядрената енергетика и регулиращия орган.

АЯР се стреми да е в крак със съвременните тенденции в областта на публичните комуникации като прилага най-добрите международни практики в областта. В АЯР се прилага комуникационна политика, чиято основна цел е да организира комуникацията по начин, който прави националният регулатор разпознаваем, търсен и достоверен източник на точна и актуална информация. Комуникационната политика обхваща дългосрочните процеси за изграждане на обществено доверие и позитивно отношение към дейността на Агенцията чрез пълноценен диалог с всички заинтересовани страни, в това число медиите, институциите и гражданите.

Основните комуникационни канали, които АЯР използва в общуването си със заинтересованите страни са официалната интернет страница и профилите на регулатора в социалните медии – Facebook страница и активен профил в професионалната социална мрежа LinkedIn. Отражават се важни събития, които имат отношение към ядрената и радиационната безопасност на дейностите и съоръженията, както и към дейността на АЯР.

През първото полугодие на 2025 г. на интернет страницата на регулиращия орган, както и в профилите му в социалните мрежи са публикувани новини, актуална информация и проекти на нормативни документи. Отразени са важни събития, които имат отношение

към ядрената и радиационната безопасност на дейностите и съоръженията, както и към работата на Агенцията.

В началото на годината АЯР организира традиционната си годишна пресконференция, на която председателят на Агенцията представи основните аспекти от дейността на регулатора през изминалата година. През месец март 2025 г. беше свикан брифинг във връзка с публикуването на окончателния доклад от мисията на Международната агенция за атомна енергия (МААЕ) за преглед на регулаторната рамка на България в ядрената сфера.

През първото полугодие ежегодно се подготвя и отпечатва Годишен доклад за състоянието на ядрената безопасност и радиационната защита при използване на ядрената енергия и йонизиращите лъчения и при управление на радиоактивните отпадъци и отработеното гориво. Докладът се разпространява до заинтересованите страни, като в това число се публикува и на интернет страницата на Агенцията.

В началото на 2025 г. на базата на изводите от проведеното през миналата година социологическо проучване беше разработен нов комуникационен план на АЯР. В него са включени мерки за повишаване на разпознаваемостта и прозрачността, засилено присъствие в дигитални платформи и партньорства с неправителствени организации и научната общност.

Представители на АЯР редовно вземат участие в кариерни форуми и изложения, организирани от висши училища. По този начин Агенцията запознава учащите се в специалности, свързани с ядрената енергетика, със своята дейност.

Стратегическа цел 4 “Поддържане и непрекъснато повишаване на административния капацитет в Агенцията за ядрено регулиране”

Едно от най-съществените изисквания, заложили както в националното законодателство, така и в международните конвенции и законодателството на Европейския съюз, е осигуряването и поддържането на необходимия човешки ресурс с подходящо образование и квалификация в областта на ядрената безопасност и радиационната защита.

Въпреки затруднената обстановка на пазара на труда в ядрената сфера, ръководството на АЯР продължава да се стреми да осигури нужния административен капацитет, необходим за обезпечаване на регулаторните функции на Агенцията. Над 90% от всички, работещи в АЯР, са с висше образование. Повече от половината служители на агенцията притежават ранг, по-висок от минимално изискуемия за заемане на длъжността, като средният професионален опит в специализираната администрация е над 20 години.

В АЯР се провежда специализирано обучение за поддържане и повишаване на квалификацията на служителите, включително придобиване на допълнителни знания и умения за качествено изпълнение на служебните им задължения. Прилага се систематичен подход към обучението, базиран на международно призната методология.

Съгласно утвърдената от председателя на АЯР процедура за обучението на служителите се провеждат следните обучения:

- Първоначално обучение – за посочения период трима новоназначени служители са преминали такова обучение;
- Поддържащо обучение – провежда се под формата на лекции съгласно утвърден годишен план за специализирано обучение. За посочения период са проведени 5 обучения;
- Обучения, организирани от ИПА – за посочения период пет служители са участвали в курсове за обучение;

- Обучения, организирани от други организации в страната – за посочения период шестима служители са преминали курс за обучение по реакторната технология AP1000, организиран от Westinghouse, а деветнадесет служители са преминали обучение по английски език;
- Обучения, организирани от международни и други организации извън страната - за посочения период трима служители са участвали в три присъствени и един виртуален курс за обучение, организирани от МААЕ;
- Обучение на аварийния екип на АЯР – за посочения период е проведено едно обучение на аварийния екип.

Дейностите, свързани с управление на знанията, които включват запазване на натрупания експертен опит и предаването му на по-младите експерти са от първостепенно значение за Агенцията. В АЯР е изградена цялостна цифрова Система за управление на знанията. Системата предоставя на служителите достъп до различни видове категоризирани ресурси, вкл. материали от обучения, семинари, работни срещи и командировки, доклади и др. През отчетния период продължи допълването на съществуващата база данни, като са добавени 50 нови документа в т.ч. доклади, презентации, курсове от обучения и други материали от различни национални и международни мероприятия. До всички тези материали, както и до всички обучения, проведени съгласно Годишния план за специализирано обучение в АЯР е осигурен свободен достъп за всички служители до тях.

Всеки служител има създаден квалификационен, дигитален профил, съдържащ данни за професионалното му развитие в АЯР, в т.ч. преминатите обучения и курсове, получените сертификати и др.

Стратегическа цел 5 „Непрекъснато усъвършенстване на предоставяните от Агенцията за ядрено регулиране административни услуги на граждани и юридически лица.

За изпълнение на тази цел АЯР въвежда различни елементи на електронно управление в дейността си с оглед облекчаване на гражданите и юридическите лица при ползване на административни услуги. През отчетния период действащите в АЯР публични регистри са поддържани в актуално състояние. С цел повишаване качеството на административните услуги е осигурен бърз достъп до заявленията за административни услуги, който се осъществява през Единния портал за електронни административни услуги, поддържан от Министерство на електронното управление.

б) Отговорност за изпълнение на целите по функционална област „Регулация на ядрената безопасност и радиационната защита на Република България“

Държавното регулиране на безопасното използване на ядрената енергия и йонизиращите лъчения и на безопасното управление на радиоактивните отпадъци и отработеното гориво се осъществява от председателя на Агенцията за ядрено регулиране, който е независим специализиран орган на изпълнителната власт и има компетентност, определена със закон.

в) Преглед на настъпили промени на нормативната уредба през отчетния период

През отчетния период са направени изменение и допълнение на Наредбата за безопасността на ядрени централи и на Наредбата за осигуряване безопасността на

ядрените централи. Направените промени произтичат от изискванията на Закона за изменение и допълнение на Закона за безопасно използване на ядрената енергия, обнародван в „Държавен вестник“, бр.27 от 29.03.2024г., както и хармонизиране на нормативната уредба със стандартите на Международната агенция за атомна енергия и референтните нива за безопасност на Асоциацията на западноевропейските органи за ядрено регулиране /WENRA/.

г) Продукти/услуги, предоставяни по бюджетна програма „Регулиране и контрол на ядрената безопасност и радиационната защита на Република България“

Издаване на лицензии и разрешения

В съответствие със ЗБИЯЕ са въведени 5 регулаторни режима:

- издаване на лицензии;
- издаване на разрешения;
- издаване на удостоверения за регистрация;
- издаване на удостоверения за правоспособност;
- уведомление за дейности по чл. 56, ал. 2 от ЗБИЯЕ.

Разграничителният критерий между издаването на лицензии и на разрешения е свързан с предмета на правно регулиране: разрешение се издава за еднократна дейност в конкретен случай (например разрешение за извеждане от експлоатация на обект с радиоактивни вещества), лицензия се издава за многократно повтаряща се дейност, която се извършва по време на срока на валидност на лицензията (например лицензия за експлоатация на ядрено съоръжение).

Редът за издаване на лицензии за дейностите по чл. 15, ал. 3, разрешения за дейностите по чл. 15, ал. 4 и удостоверения за правоспособност по чл. 15, ал. 5 от ЗБИЯЕ е регламентиран в Наредбата за реда за издаване на лицензии и разрешения за безопасно използване на ядрената енергия и в Наредбата за условията и реда за придобиване на професионална квалификация и за реда за издаване на лицензии за специализирано обучение и на удостоверения за правоспособност за използване на ядрената енергия.

Редът за извършване на уведомление и за издаване на удостоверения за регистрация за дейности с ИЙЛ по чл. 56, ал. 2 и 3 от ЗБИЯЕ е регламентиран в Наредбата за реда за издаване на лицензии и разрешения за безопасно използване на ядрената енергия и в Наредбата за радиационна защита при дейности с материали с повишено съдържание на естествени радионуклиди.

Оценки и анализи на безопасността и експертизи

Решението за издаване, изменение, подновяване, прекратяване и отнемане на лицензии и разрешения по ЗБИЯЕ се взема на основата на резултатите от извършен регулаторен преглед и оценка за съответствие с изискванията за безопасност. Изискванията, нормите и критериите за ядрена безопасност и радиационна защита са определени с наредбите по чл. 26, ал. 2 от ЗБИЯЕ. В случаите, когато представените документи съдържат информация, за оценката на която се изискват специални знания, председателят на АЯР може да възложи прегледа и оценката на тези документи на външни консултанти (експертни инженерингови организации).

Редът за извършване на преглед и оценка на безопасността е определен с вътрешните правила на АЯР, описващи практическите стъпки за изпълнение. В процеса на оценката, при възникнала необходимост и по решение на председателя на агенцията, може допълнително да се извърши:

- инспекция на площадката на съоръжението, обект на заявената дейност;
- използване на външни консултанти (експертизи по договор);

- подпомагане на процеса на взимане на решение от консултативните съвети.

Периодични оценки и анализи

Текуща (периодична) проверка и оценка на спазването на изискванията за ядрена безопасност и радиационна защита се извършва чрез преглед и оценка на отчетите на лицензиянта/ притежателя на разрешение за експлоатационни параметри, за експлоатационни събития и чрез инспекции на място за установяване на съответствието с изискванията за безопасна експлоатация. В АЯР се преглеждат и оценяват представяните от лицензиянта/ притежателя на разрешение отчети, отнасящи се за:

- изпълнение на специфични условия, напр. програми, резултати от изпитания, инспекции на компоненти, ремонт;
- анализ на експлоатационни събития;
- месечни, тримесечни, годишни периодични отчети;
- изпълнение на принудителни мерки и предписания на инспекторите по контрола.

Съгласно действащото законодателство (Чл. 19, ал. 1, т. 8 на ЗБИЯЕ) изискванията за предоставяне на информация от лицензиянта и титуляря на разрешение на АЯР, включително изискванията за задължително уведомяване на агенцията в случай на събитие, инцидент или авария, се определят с Наредбата за условията и реда за уведомяване на Агенцията за ядрено регулиране за събития в ядрени съоръжения и обекти с ИЙЛ. В тази наредба са определени случаите за уведомяване на регулиращия орган при нарушения на изискванията по ядрена безопасност и радиационна защита, свързани с управлението на ядрен материал; при експлоатацията на ядрени съоръжения и при стопанисване или използване на радиоактивни вещества или други ИЙЛ. Всички доклади за експлоатационни събития в АЕЦ “Козлодуй” се преглеждат и оценяват от инспекторите на АЯР. При необходимост се изисква допълнителна информация или провеждането на допълнителни анализи и експертизи с оглед изясняването на коренните причини на конкретното събитие.

Инспекционна дейност

При планиране на инспекционните дейности се отчитат експлоатационните състояния на ядрените съоръжения и обектите с ИЙЛ, резултатите от предишния контрол и планираните модификации, т.е. осигурява се обвързване с планираните дейности на операторите.

Изпълнението на действащите нормативни актове по ядрена безопасност и радиационна защита и условията на издадените от председателя на АЯР разрешения се гарантира със санкции (имуществени санкции и глоби) и принудителни административни мерки, налагани от председателя на АЯР. За извършени нарушения на нормативни актове се издават актове за установяване на нарушенията и наказателни постановления.

За предотвратяване и преустановяване на административните нарушения, както и за предотвратяване и отстраняване на последиците от тях, председателят на агенцията налага принудителни административни мерки. Във връзка с нарушаване на чл.16, т.1 от ЗБИЯЕ, е съставено едно наказателно постановление, по което наложената глоба е платена.

Международни дейности

Съгласно ЗБИЯЕ, АЯР осъществява международните задължения на Република България в областта на безопасността при използване на ядрената енергия и йонизиращите лъчения и управлението на радиоактивните отпадъци и отработеното ядрено гориво. Това се изпълнява основно по следните направления:

- МААЕ – процедури по национални доклади по Конвенции на МААЕ, участие във Годишната конференция, Комитети и работни групи, технически проекти, експертни мисии;

- Европейски съюз – Група на европейските регулатори ENSREG;
- Агенция за ядрена енергия към ОИСР – участие в комитети и работни групи;
- Международни организации – Асоциация на западноевропейските ядрени регулатори WENRA, Асоциация на европейските органи по радиационна защита HERCA, Форум на регулиращите органи на страните, експлоатиращи реактори ВВЕР и др.

През периода във Виена бе проведен 8-мият преглед на страните по Единната конвенция за безопасност при управление на отработено гориво и безопасност при управление на радиоактивни отпадъци (Единната конвенция), на който бяха разглеждани националните доклади по изпълнение на задълженията по Конвенцията от държавите, които са я ратифицирали. Българската делегация за прегледа бе ръководена от председателя на АЯР. В състава на делегацията бяха включени експерти от АЯР, Министерство на енергетиката, „АЕЦ Козлодуй“ ЕАД и Държавно предприятие „Радиоактивни отпадъци“. Националният доклад на България, одобрен от Министерския съвет с Протокол № 32 от 31 юли 2024 година бе представен на 19 март 2025 година. В заключенията в доклада на Групата по 8-ия преглед бе посочено, че в България има изградена законодателна и нормативна рамка за управление на ОЯГ и РАО в съответствие със стандартите за безопасност на МААЕ и, че България потвърждава твърдия си ангажимент за изпълнение на задълженията си по Единната конвенция.

През периода научни посещения в АЯР по линия на Техническото сътрудничество с МААЕ осъществиха експерти от ядрените регулатори на Армения и Иран.

През м.май 2025 г. АЯР, в сътрудничество с МААЕ, организира Национален семинар по ядрено право, в който участваха представители на всички държавни организации в ядрения сектор.

д) Отчет на показателите за изпълнение на бюджетната програма

Приложение № 6 – Отчет на показателите за изпълнение по бюджетните програми

4600.01.01 Бюджетна програма „Регулиране и контрол на ядрената безопасност и радиационната защита на Република България“	Мерна единица	Целева стойност	Отчет
<i>Показатели за изпълнение</i>			
1. По цел 1 „Развитие на нормативната уредба по безопасно използване на ядрената енергия“ – показател – разработени проекти за изменение и допълнение на нормативни актове и регулиращи ръководства по прилагането им	брой	3	2
2. По цел 2 „Поддържане на публични регистри на ползвателите на административни услуги, предоставяни от АЯР“ – показател – поддържане в актуално състояние на публичните регистри	брой	9	9
3. По цел 3 „Осигуряване спазването на нормативните изисквания, условията на издадените лицензии и разрешения и прилагане на добри практики“ – показател – Осъществени инспекции на обекти	брой	150	28

- кратко описание на показателите за изпълнение

По цел 1 „Развитие на нормативната уредба по безопасно използване на ядрената енергия“ :

През отчетния период са направени изменение и допълнение на Наредбата за безопасността на ядрени централи и на Наредбата за осигуряване безопасността на ядрените централи.

По цел 2 „Поддържане на публични регистри на ползвателите на административни услуги, предоставяни от АЯР“ – В АЯР са създадени следните девет публични регистри, които са в актуално състояние през отчетния период:

- Публичен регистър на издадени удостоверения за правоспособност на лица, които осъществяват дейности, свързани с осигуряване и/или контрол на ядрената безопасност и радиационната защита в ядрени съоръжения;
- Публичен регистър на издадени удостоверения за правоспособност за квалифицирани експерти по радиационна защита;
- Публичен регистър на издадени лицензии за дейности с ИЙЛ;
- Публичен регистър на издадени разрешения за дейности с ИЙЛ;
- Публичен регистър на издадени лицензии за специализирано обучение;
- Публичен регистър на издадени лицензии за експлоатация и извеждане от експлоатация на ядрени съоръжения;
- Публичен регистър на издадени разрешения за ядрени съоръжения;
- Публичен регистър на издадени удостоверения за регистрация;
- Публичен регистър на подадени уведомления.

По цел 3 „Осигуряване спазването на нормативните изисквания, условията на издадените лицензии и разрешения и прилагане на добри практики“

През отчетния период са извършени 28 бр. инспекции - 11 от главна дирекция „Ядрена Безопасност“ и 17 от дирекция „Радиационна защита“.

- източници на информацията за данните по показателите за изпълнение

Показателите за изпълнение на заложените основни цели са на база текущата година – инспекционен план, годишни цели и др. Ползвани са данни от Системата за електронни услуги на АЯР и от публичните регистри.

е) описание на факторите и причините, оказали въздействие върху непостигането на планираните/заявените целеви стойности

Поради недостатъчен кадрови капацитет в отдел "Източници на йонизиращи лъчения" към Дирекция "Радиационна защита", огромния обем на работата, свързана с регулирането на дейности с източници на йонизиращи лъчения, очакваното въвеждане в експлоатация на голям брой нови обекти с линейни ускорители за медицински цели и за контролни функции, част от предвидените за 2025 година инспекции в обекти и дейности с източници на йонизиращи лъчения са отложени, като "План за инспекционната дейност на Агенцията за ядрено регулиране през 2025 година", въведен в действие със Заповед № РД-РД-26-5/06.02.2025 г. на председателя на АЯР, е изменен със Заповед № РД-26-32/28.05.2025 г. в частта "Инспекции в обекти с източници на йонизиращи лъчения".

ж) Отчет на разходите по бюджетните програми с разпределение на ведомствени и администрирани разходи

Приложение № 7 – Отчет на разходите по бюджетните програми с разпределение по ведомствени и администрирани разходи

№	4600.01.01 Бюджетна програма „Регулиране и контрол на ядрената безопасност и радиационната защита на Република България“ (в лева)	Закон	Уточнен план	Отчет
I.	Общо ведомствени разходи:	9 592 700	9 592 700	4 082 387
	Персонал	6 569 300	6 569 300	2 975 638
	Издръжка	2 861 000	2 861 000	975 468
	Капиталови разходи	162 400	162 400	131 281
1	Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ:	9 592 700	9 592 700	4 082 387
	Персонал	6 569 300	6 569 300	2 975 638
	Издръжка	2 861 000	2 861 000	975 468
	Капиталови разходи	162 400	162 400	131 281
2	Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС			
	Персонал			
	Издръжка			
	Капиталови разходи			
	Администрирани разходни показатели **			
II.	Администрирани разходни параграфи по бюджета	648 000	648 000	
	1. Членски внос за участие на Република България в Международната агенция за атомна енергия	648 000	648 000	
	2. (вкл. новосъздадени администрирани разходни параграфи в резултат на приет акт по чл. 76 от ЗДБРБ за 2021 г.)			
III.	Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС			
	1.....			
	2.....			
	Общо администрирани разходи (II+III):	648 000	648 000	
	Общо разходи по бюджета (I.I+II):	10 240 700	10 240 700	4 082 387
	Общо разходи (I+II+III):	10 240 700	10 240 700	4 082 387
	Численост на щатния персонал	114	134	99
	Численост на извънщатния персонал	7	7	5

**Справка за разходите по области на политики/функционални области и бюджетни програми,
утвърдени със ЗДБРБ за 2024 г. към 30.06. 2024 г. по бюджета на Агенция за ядрено
регулиране**

№	Наименование на областта на политика/функционалната област/бюджетната програма	Разходи (в хил. лв.)		
		Закон	Уточнен план	Отчет
1.	Функционална област „Регулация на ядрената безопасност и радиационната защита на Република България“	10 240 700	10 240 700	4 082 387
	Бюджетна програма „Регулиране и контрол на ядрената безопасност и радиационната защита на Република България“	10 240 700	10 240 700	4 082 387

ЦАНКО БАЧИЙСКИ

Председател на
Агенция за ядрено регулиране